

MÉS ENLLÀ DE LA FOSCOR - SANT JORDI

ACTE I

(Apareix un nen a una habitació fosca on governa el caos, compartida amb els seus germans petits, plena de roba per terra, joguines velles i trencades. Mentre els infants juguen, en Thiago és assegut a la seva cadira mentre fa els deures a una taula, aquesta era de festa i semblava tenir molts anys, estava desgastada i la porta coixejava. El noi era escrivint a la seva libreta, intentava fer els deures de català, però unes veus cridant no el deixaven).

MARE: (Parlant en castellà cridant). Que no veus que no em puc encarregar de tot?

PARE: (Assegut al sofà, parla en castellà). He estat tot el dia treballant per intentar que aquesta família tingui un sostre on viure i un plat per menjar, et recordo que vam emigrar per aquest mateix motiu, perquè jo treballés i us pogués donar una vida digna.

MARE: (Arroïnada, sospira i abaixa el cap). La situació a Colòmbia era nefasta, no podíem continuar allà, però també hauriet d'entendre que tenim quatre fills, que necessiten un pare que estigui present, que els ajudi a fer els deures, que els animi a complir els seus somnis...

(El pare li dona un cop a la taula).

PARE: (Molt furios). Què dius? Que no m'estic encarregant dels meus fills i de la meua família?

(Les veus cridant sonen, mentre Thiago continua fent els deures. Decideix posar-se uns auriculars, però el soroll és insuportable, les veus s'escotaven com si estiguessin al seu costat).

THIAGO: (Arroïnada, s'aboca de la taula, s'emporta el seu llibre "Manuscrit del segon origen" de Manuel de Pedrolo i marxa donant un cop de porta), no puc viure més en aquesta casa.

ACTE II

(Era un dijous d'hivern al vespre, el sol quasi s'havia amagat i el fred deixava els cotxes mig congelats. Allà hi era, passejant intentant pensar que fer per compaginar l'escola amb una llar caòtica, violenta i on mai li brindaven suport).

THIAGO: (Pensa per a si mateix) M'estimo molt a la meua mare, i agraeixo molt l'esforç del meu pare, però així no puc continuar. Ser el germà gran em fa tenir un rol que no em toca, jo vull ser l'amo de la meua vida, no un esclau de les dels altres.

(De sobte, apareix pel carrer el seu professor Pau).

PAU: Hola, Thiago, què fas aquí? Ja és massa tard i demà tens classe, oi?

THIAGO: (Tartamudejant). S-sí, ja me'n vaig.

PAU: Tranquil, no t'esbronzarè. Et veig una mica decaigut, et puc ajudar en alguna cosa?

THIAGO: (Abaixa el cap). Rex.

PAU: Thiago, soc professor i he tractat amb un munt d'adolescents, i sé quare m'enganyeu. No fa falta que m'ho expliqueu, però si uull que sàpigueu que si necessiteu alguna cosa els docents estem a la vostra disposició.

THIAGO: Gràcies.

PAU: Allò que porteu és el llibre de Manuel de Pedrolo?

THIAGO: (Agafa el llibre, se'l mira i li ensenya). Sí, me'l van recomanar quan era a segon d'ESO i a mi que m'agrada tant la literatura, doncs el he començat a llegir.

PAU: És un llibre força antic, però, molt apassionant. Thiago, no sabia que t'agradava tant la lectura.

THIAGO: Suposo que ho dius perquè no tinc perfil de noi estudiós, que llegeixi i que surti al camer amb un llibre a la mà, si això et sorprèn no uull imaginar-me que pensaràs quan et digui que m'agradaria estudiar literatura.

PAU: Però Thiago allò és magnífic! I peròra, de veritat no m'imaginava que series un amant de la literatura.

THIAGO: (Sospira). No et preocupis, ni sembles aquest típic noi, ni tampoc em podré dedicar a alguna cosa relacionada amb això.

PAU: (Sorprès). Perquè? Si ho dius pels teus resultats, no t'amoïnïs encara pots millorar, a més, una qualificació no defineix el teu futur.

THIAGO: Pau, no són només les notes, el meu pare mai em deixaria estudiar literatura, diu que és una camera inútil, no vol deixar-se el sou en una camera "inservible", de totes maneres, ni tan sols poden pagar-me la universitat.

PAU: Crec que tens potencial, mai ho dubtis, per això crec que hauries d'estudiar més i arribar a allò que tant vols.

THIAGO: (Comença a anar-se'n). Mai ho entendries, no sé per què t'he explicat tot allò.

PAU: Espera't. Jo vaig passar per una situació molt semblant, només vaig necessitar a algú que confies en mi.

THIAGO: (Se'n va). Deixa-ho, Pau. Gràcies de totes maneres.

ACTE III

(L'endemà, a l'escola, en Thiago és assegut parlant amb els seus companys quan de sobte apareix en Pau).

PAU: (Des de la porta). Thiago, pots sortir un moment?

THIAGO: (Posa els ulls en blanc, fa una ganyota de disgust i l'aixeca). Un altre cop no, si us plau.

(Surte de la classe i es dirigeixen al despatx d'en Pau).

PAU: Ja sé que no tens ganes de parlar amb mi, jo tampoc en tindria, soc un tutor insistent i una mica pesat, però Thiago, és la meua feina.

THIAGO: (Assegut de braços plegats). No, la teua feina és ensenyar, explicar sintaxi i quatre coses més del català.

PAU: Sí, és cert que estic aquí per ensenyar-vos sintaxi, però també perquè vós estimeu més

el català, per animar-vos a complir els vostres somnis, per parlar amb vosaltres si no teniu a ningú per fer-ho, per ser el vostre suport quan sentiu que esteu sols davant el perill, la soledat o l'ansietat. Els docents estem per ensenyar, educar, però també per acompanyar-vos i per fer-vos aquesta etapa una mica més fàcil.

THIAGO: (Es queda mirant-lo sense saber que dir). Pau, gràcies de veritat, però la meua situació és massa difícil d'acompanyar, a més soc un nen complicat i problemàtic, sempre m'ho fan dir. De fet, els meus pares i els altres mestres em diuen que soc un cas perdut, que probablement viuré sota un pont i que si trobo feina serà un miratge.

PAU: Perquè no s'han fixat en com ets de veritat, tens un potencial increïble, un cor molt gran i sobretot passió pel que vols fer. Moltes persones fracassen perquè no tenen passió, però tu si en tens.

THIAGO: No és passió, només és curiositat.

PAU: Thiago, t'apassiona. Mai havia vist un nen que per curiositat es posés a llegir llibres com "Manuscrit del segon origen", o fins i tot, "Tirant lo Blanc".

THIAGO: (S'aixeca i comença a anar-se'n). Ja m'he cansat.

PAU: Recorda que jo també he sigut com tu, el meu pare em va prohibir estudiar llengua catalana i literatura. (Sospira). Ell deia que era inútil, tenir una altra llengua per a què, que d'aquí a uns anys estaria sense feina perquè el català desapareixeria, per sort no ha sigut així, no només perquè d'aquesta manera continuo tenint feina, sinó que també perquè poc parlar i ensenyar la llengua que estimo. Suposo que ell encara tenia influències i costums propis del franquisme imposat pel seu pare, és a dir, el meu avi, perquè tots dos somiaven a prohibir la llengua catalana. Però, mira aquí estic fent estudiar una camara de català, i tot per rebel·lar-me i començar a ser amo de la meua vida.

THIAGO: (Es gira, s'apropa al Pau i li fa una abraçada). No t'imagines quant necessitava escoltar alguna cosa així. Et prometo que estudiaré i estaràs orgullós de mi.

PAU: Mentre estiguis tu orgullós de tu mateix, jo també ho estaré, i Thiago confia sempre i intenta-ho. El procés no serà fàcil, però el resultat serà la sensació més gratificant que hagi sentit mai a la vida.

ACTE IV

(Thiago és a casa assegut a la seua taula un altre cop, els seus germans comen per l'habitació mentre juguen a policia i ladres, ell està intentant concentrar-se perquè vol estudiar, però l'ambient a casa seua mai és l'adequat. De sobte, se sent a la mare cridar).

MARE: (Parlant en castellà). Menú, a dinar! I tu Thiago, para taula si us plau.

(En Thiago va damunt dels seus germans que van corrents, ell para taula i tots s'asseuen. Hi fa un silenci sepulcral).

THIAGO: (Tímida). Mare, sé que no és el millor moment per parlar d'allò, però vuol fer el batxillerat humanístic.

MARE: Batxillerat? Tu?

SIARA: (La germana petita mentre menja un tros de pa, pregunta amb curiositat).

Què és batxillerat?

PARE: (Des del sogà). Un lloc per a gent que sembla intel·ligent, però després cap ni un troba feina. Thiago tu ets més llest, oi? Tu vindràs amb mi a treballar a l'obra.

THIAGO: No, jo no vull ser un ignorant. Jo vull estudiar literatura, és el que més m'agrada.

i vull per fi prendre una decisió meua, no vostra.

MARE: Ja discutireu, veritat? Nens aneu cap a l'habitació que hem de parlar de temes de gran.

(La Sara, l'Enzo i l'Antorella pugen les escales i se'n van a jugar).

PARE: No em faltis al respecte!

MARE: (Parlant en castellà i dirigeix al seu marit). Emmanuel, el nostre fill té dret a decidir què vol estudiar, nosaltres no vam tenir aquesta oportunitat i si vam emigrar va ser perquè ell i la tinguessin. Per tant, dona-li suport.

PARE: Esteu tots contra mi! Sempre he portat diners a casa i ara em dius allò, com si mai li haguessis donat suport al meu fill. Me'n vaig.

MARE: (S'apropa al pare). Emmanuel no et posis així, no he dit això.

(El pare agafa les seues coses i se'n va, en Thiago amenaça a plorar i la mare li fa una abraçada).

THIAGO: (Plorant assegut al terra fred de marbre). Mare, perdona és culpa meua.

MARE: (Aguantant-se les llàgrimes). No, Thiago. Ell sabrà el que està fent, i no et preocupis que sempre estaré amb tu i faré el possible perquè estudiis allò que tant vols.

ACTE V

(En Thiago és a classe i en Pau està repartint els exàmens de català).

PAU: (Se'l dona al Thiago). Després en parlem.

(Thiago agafa l'examen, aquest té un 3 de nota, el deixa sobre la taula i es posa la caputxa).

THIAGO: No vull parlar amb tu.

PAU: Què està passant? Un altre cop les teues notes estan baixant i estàs apagat.

THIAGO: Vull deixar d'estudiar, d'aquesta manera no seré una càrrega per a la meua família, per voler estudiar he fet que el meu pare se'n vagi de casa, deixant a tres nens sense pare i una dona trencada intentant continuar endavant sola amb quatre fills, una casa i un únic sou.

PAU: (El mira trist). De veritat? Escolta, no és culpa teua. Si ha volgut marxar ell ha perdut la sort de tenir una família, no ho ha sabut valorar. Però, si us plau, fes-me cas i no deixis que allò t'impedeixi continuar endavant i complir el teu somni, recorda, confia sempre i intenta-ho.

(Sona la campana i els nens tornen a casa).

ACTE VI

(Els dies passen i cada cop quedava menys per passar a primer de batxillerat. En Thiago continuava sentint-se culpable per l'anada del seu pare, però havia de continuar estudiant sobretot perquè en

en Pau i la mare estiguessin orgullosos).

HARE: Has estat tot el dia estudiant, hauries de parar una mica, no creus?

THIAGO: (Agafa els llibres). T'estimo mare, me'n vaig!

(Se'n va ràpidament a la biblioteca a continuar estudiant).

ACTE VII

(Després de mesos i mesos d'estudi, de patiments, un passat que li turmentava, sentiments de culpabilitat que no el deixaven avançar, va arribar a batxillerat on va treure una mitjana de nou amb cinc, amb aquesta va obtenir una matrícula d'honor i irradiava felicitat. Finalment, es va graduar el quinze de juny: un meravellós dia solejat, rodejat de tota la gent que havia confiat en ell).

DIRECTORA: (Ajuda a l'escenari amb un micròfon a la mà). Amb tots vosaltres... en Thiago, el nostre millor alumne!

(Elle puja les escales i agafa el micròfon).

THIAGO: Hola? Se sent bé? Em dic Thiago Hernández, soc estudiant de segon de batxillerat iestic a punt de ser universitari. Dull estudiar literatura, i encara estic sorprès de tot el que he aconseguit. Tot hom pensava que jo sempre seria el típic alumne caòtic, que no estudia, un nen sense futur, que estava destinat a acabar l'ESO i posar-me a treballar en condicions precàries. No els culparé, semblava que no tenia ganes i que mai tindria estudis, però veritablement només era un nen que necessitava algú que confiés en ell, suport i sortir d'aquell ambient familiar tòxic. (Sospira). Aquesta persona va ser en Pau, ell em va ajudar a sortir d'aquell pou fosc i em va demostrar que un docent no només ensenya una matèria, sinó que també acompanya, dona confiança, suport i està amb nosaltres per ajudar-nos a construir un futur on nosaltres siguem els que confiem en nosaltres mateixos. Estaré eternament agraït amb tu i amb la meua mare, que ha lluitat dia i nit per pagar-me els estudis i per ensenyar a quatre fills que segur que tindran un bon futur gràcies al seu esforç. Gràcies, i com deia el meu professor Pau, confieu i intenteu-ho sempre.

(El públic fa un aplaudiment i es tanca el teló).